

IFT-POSTEN

NYTT FRA INSTITUTT FOR FYSIKK
OG TEKNOLOGI
UNIVERSITETET I BERGEN

INSTITUTLEDERENS LEDER

I dag går årets julebord av stabelen, og dette har farget uken for både ansatte og studenter. Takk til gode kolleger i sørfløyen som i år har tatt tak for at vi også i år får et sosialt høydepunkt for instituttet. Til begivenheten er det kommet hele hele 158 påmeldinger, og hvis jeg ikke tar helt feil er vel dette ny rekord. Så dette er blitt en fin tradisjon på vei inn i førjulstiden.

De som våkner opp i rimelig tid kan jo også delta på lysfest som også går av stabelen i helgen innenfor ulike arenaer.

En annen og muligens like fin og levende juletradisjon vi kommer til å tenke på, er juleforelesningene ved ["The Royal Institution"](#) i London som ble startet en av våre gamle favoritter Michael Faraday. Forelesningene hans startet i 1827 og kulminerte i 1860 med en forelesning over emnet "The Chemical History of a Candle" som også ble tittelen på en av hans bøker etter hvert.

"There is not a law under which any part of this universe is governed which does not come into play and is touched upon in these phenomena. There is no better, there is no more open door by which you can enter into the study of natural philosophy than by considering the physical phenomena of a candle."

[Michael Faraday](#)

Ha en frisk og fin helg, og orker du ikke annet så tenn i alle fall et lys og grunn litt over dets kjemiske historie,

Øyvind

Følg oss på
Facebook

JULEBORDET I DAG FREDAG 25. NOVEMBER 2016 KL 17 PÅ KANTINEN

Christmas party starts at 17:00, the dinner starts at 18:00 and you need to bring cash to buy something to drink.

Hei alle sammen. Håper alle er friske og raske og gleder seg til julebordet i dag. Vi vil bare minne om at vi åpner at dørene klokken 17:00 og julebordet starter med servering av gløgg (ved vannautomat i 3. etg).

Middagen blir servert klokken 18:00. I år er det rekordmange (158) påmeldte, så vi oppfordrer alle til å møte opp i god tid før serveringen, og å rydde opp etter seg selv etter at vi har spist.

H-bar står for salg av drikke, inkludert hjemmebrygget øl. Dersom man ønsker å kjøpe i baren, må man huske på å ta med kontanter. En flaske drikke per person til middagen står på bordene og er gratis.

Utpå kvelden blir det Quiz og hjemmebakte kaker. Bandet vil spille og det blir dans, så husk danseskoene.

Vennlig hilsen Julebordkomiteen (=Sydfløyen)

PRØVEFORELESNING FOR PHD-GRADEN:

MSc. *Arne Skodvin Kristoffersen* vil holde følgende prøveforelesning for PhD-graden med det oppgitte emnet:

"Odd Dahl - pioner og vitenskapsmann"

Tid: Fredag 25. november 2016, kl. 10.15

Sted: Rom 368, IFT

Komité:

Leder: Professor Per Lunde

Medlem: Professor emeritus Finn S raas

Medlem: Professor Dieter R hrich

Fra Roald Amundsens "Maud"-ekspedisjon : det amerikanske Curtis-flyet "Kristine" var ombord på skipet, tenkt brukt til rekognosering. Flyger var Odd Dahl.

Adgang for interesserte tilhørere. Velkommen til lokalet i god tid før disputasen!

FRISTER FOR VITENSKAPELIGE I DESEMBER

1. desember - Frist for   publisere litteraturlister

Litteraturlister/pensumlister skal være tilgjengelig for studentene fra 1. desember, sammen med offentligg ringen av timeplanene.

Gå til "**Litteraturliste**" i venstremenyen på emnet i [Mitt UiB](#) og laste opp en .pdf-fil av listen. Denne vil bli automatisk videreført til UiB sine eksternsider.

12. desember - Frist for   publisere emner på [Mitt UiB](#)

Innen 12. desember skal alle emner v re publisert i Mitt Uib, og sidene bære v re oppdatert med relevant informasjon (man kan gjerne gjenbruke informasjon fra våren 2016).

For   flytte innhold i emner mellom semestre må man bruke funksjonen "importer innhold til dette kurset"

Man kopierer innhold mellom semestre ved   stå i emnet for neste semester (v r 2017).

Velg "innstillinger" og "importer innhold til dette kurset" (knapp på høyre side).

[Video med instruksjoner](#)

Påminnelse: ***Sende inn pensumlister til AKADEMIKA (fristen var 11.november, men har du glemt det; send inn likevel)***

AKADEMIKA er avhengig av denne informasjonen for   få bestilt inn nok eksemplarer av pensumbøker for vårsemesteret 2017.

[Listene](#) sendes til: studentsenteret@akademika.no

akademika

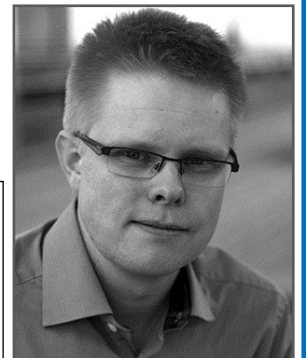

I FORBINDELSE MED "PÅ VEG" ARRANGEMENTET

har Asbjørn Leirvåg laget to fine videosnutt-intervjuer med tidligere studenter fra IFT, hvor de forteller litt om hva de bruker utdannelsen sin til. Trykk på bildene å hør hva de sier

Morten N. Holme
Prosjektleder, Gexcon
Mastergrad i prosessteknologi

Stian Astad Sørngård
Trafsys, Doktorgrad i
optikk og atomfysikk

FREMRAGENDE UNDERVISER (EXCELLENT TEACHING PRACTITIONER)

[Meritteringsordningen Fremragende underviser \(Excellent Teaching Practitioner\)](#)

Fakultetet inviterer sine undervisere (gruppe A) til å søke om å få sin undervisningskompetane vurdert med sikte på å bli tildelt den pedagogiske kompetansegraden Fremragende underviser/ Excellent Teaching Practitioner(ETP/Fund).

Som første norske institusjon vil Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet ved UiB innføre en meritteringsordning for undervisning, og har nå åpnet for at undervisere kan søke om den pedagogiske kompetansegraden Fremragende underviser (Excellent Teaching Practitioner).

Frist for første søknadsrunde er 31. januar 2017.

En vellykket søknad vil medføre lønnsøkning, og gir i tillegg til den pedagogiske kompetansegraden medlemskap i fakultetets pedagogiske akademi.

Statusen tildeles etter gitte kriterier til undervisere som systematisk og over tid videreutvikler sin undervisningskompetanse til et nivå som er vesentlig høyere enn den forventede basiskompetansen

Fakultetet arrangerer 2. desember en workshop om skriving av en personlig undervisningsportefølje som er en integrert del av en søknad om status som Fremragende underviser.

Workshopen blir ledet av de pedagogiske utviklerne Anders Ahlberg og Roy Andersson fra Lunds Universitet. Mer informasjon om workshopen finner du under.

Tid og sted: 2. desember kl. 10:00-13:00. Seminarrom K3/4 Biologen (Thormøhlensgt 53A/B, Institutt for biologi).

Det blir servert lunsj.

[Meld deg på workshopen.](#)

Informasjon om ordningen:

[Informasjon om meritteringsordningen Fremragende underviser \(Excellent Teaching Practitioner\)](#)

Med vennlig hilsen

[Harald Walderhaug](#) og [Eli Høie](#)

HORISONTFOREDRAG - HØRSELHALLUSINASJONER:

Å høre stemmer som ikke finnes - av Kenneth Hugdahl

Å høre "stemmer" er det mest karakteristiske symptomet på schizofreni. Det forekommer imidlertid også i befolkningen for øvrig, noe som innebærer at slike opplevelser representerer en grunnleggende egenskap i den menneskelige hjernen.

The lecture (held in english)

One of the most perplexing phenomena of the human mind is the conviction of hearing and perceiving a "voice" in the absence of a corresponding auditory stimulus input. This is collectively called an auditory verbal hallucination, and is the most characteristic symptom of the most severe mental disorder that we know of, namely schizophrenia. Auditory hallucinations occur however also in the general population, which means that such experiences represent a fundamental property of the human mind. Understanding the phenomenology, cognitive, neuropsychological and neurobiological underpinnings of auditory hallucinations would therefore not only provide new insights for explaining schizophrenia, but would also provide new insights into the complexities of the mind, and human consciousness.

In his talk, Kenneth Hugdahl will present new data from his research on auditory hallucinations, where he and his research group use advanced magnetic resonance (MR) imaging techniques to study how hallucinations originate in the brain, and how these false perceptions are consequences of spontaneous neuronal firing in the absence of an external auditory source that give rise to a phenomenological experience of "hearing a voice which is simply not there".

Refreshments (hopefully included julegløgg) will be served before the lecture, which starts at 16.15 pm, on Thursday 1 of December in Egget at Studentsenteret. Everybody is welcome!

Find the event on [Facebook](#)

Velkommen til et [horisontforedrag!](#)

Kenneth Hugdahl

Kenneth Hugdahl is professor of Biological Psychology at the Faculty of Psychology, UiB, and Adjunct Researchers at the Departments of Psychiatry and Radiology, Haukeland University Hospital. He is the Head of the Bergen fMRI Group, one of the most well-known research groups at the UiB. He has published more than 300 articles, and six books on major international publishing houses, and has received numerous awards and prizes for his research, among them the Møbius Award from the Research Council of Norway, the Meltzer Research Fund Honorary Award, and has twice received an ERC Advanced Grant Award, as the second person after Nobel Laureate Edvard Moser to achieve this prestigious award twice. He is elected to the Norwegian and Finnish Academies of Science and Letters and holds a Honorary Doctorate at the University of Turku, Finland. Hugdahl is frequently invited to international and national conferences to present his research.

Soria Moria Foto: Nasjonalgalleriet

BRANNVERNOPPLÆRING HØSTEN 2016

Alle ansatte ved UiB skal ha gjennomført [brannvernopplæring, teori og praksis](#). Brannvernopplæring følgende datoer på studentsenteret - Parkveien 1 teori kl. 09.00-10.00 - praktisk slukking kl. 10.00-11.00 ute på plassen:

- 29.09.16 seminarrom A
- 20.10.16 seminarrom A
- 03.11.16 seminarrom A
- 17.11.16 -Engelsk seminarrom A
- 08.12.16 seminarrom A**

Alle ansatte ved UiB skal ha gjennomført brannvernopplæring, teori og praksis. Lovfestet i brannloven og HMS forskriften. Et kurs som går over 2 timer, 1time teori og 1 time praktisk slukking

SØKNADSDATABASEN FOR FOND OG LEGATER -

for ansatte, stipendiater og studenter ved UiB

Søknader leveres [her](#).

Søknadsfrist er 1. desember, 2016

Ansatte (forskere) kan søke:

•UiB om støtte til [vitenskapelige reiser og forskningstermin](#). Merk at støtte til forskningstermin gis nå til ansatte som har fått innvilget forskningstermin i tildelingsperioden.

- [Bergen Universitetsfond](#)
- [Olsens legat](#):

Studenter og stipendiater kan søke:

- [Olsens legat](#)
- [Meltzers prosjektstipend](#). Styret for Meltzerfondet vedtok 10.10.2016 en ekstra tildeling på kr 550.000 pr år over 3 år til studiestipend, fortrinnsvis til internasjonalisering.
- [UiBs studentlegat](#)

IKKE LENGRE VED IFT? ØNSKER DU Å FORTSATT MOTTA IFT-POSTEN?

Dersom du ønsker å fortsatt motta IFT-posten etter at du har avsluttet studiet eller arbeidsforholdet, eller kjenner noen som gjerne ønsker å stå på mailinglista vår, kan du sende en e-post til : ift-posten@ift.uib.no.

VELFERDSTILBUD

Lørdag 26. november kl 18:00 holder Vokalensemblet Skrik en førjulskonsert i St. Jakob kirke i Bergen.

Vi er 12 sangere som synger a capella under ledelse av Christian Holter. Under denne førjulskonserten vil vi gi deg en stemningsfull og behagelig inntreden til førjulstiden. Vi vil fremføre en rekke julesanger, i tillegg til andre rytmiske og klassiske verk. Stor del av repertoaret er arrangert av vår egen dirigent.

[Billetter kan kjøpes gjennom TicketCo](#)

Benytt rabattkoden **"julekupp"** for å få tilgang til billett til **kr 100,-**. I døren koster billetten kr 200,-.

For mer informasjon om konserten [se arrangementet på Facebook](#)

Konserten er støttet av Bergen kommune.

Velkommen til konsert!

VELFERDSTILBUD

Koret Oktavia inviterer til konsert

SA DU MEG NOE...

søndag 4. desember kl. 19:00
i Universitetsaulaen

Koret Oktavia har gleden av å invitere til konsert før jul i byens nye, vakre storstue – Universitetsaulaen. Konserten er inspirert av dette ærverdige rommet med sin utforming, akustikk og beliggenhet. Det har ført til et program som dveler ved menneskelige relasjoner, hvordan vi møter hverandre og oss selv gjennom stemninger, følelser, refleksjon og undring.

Som musikalsk følge har vi fått med oss tre dyktige musikere som for anledningen danner en jazztrio; Ben Besiakov piano, Sigurd Ulveseth bass og Snorre Bjerk perkusjon. Sammen med korets dirigent, Ruth Otelie Nonseid, vil disse formidle variasjoner over konsertens tema.

Arenaen for konserten inspirerer også våre intellektuelle refleksjoner. Professor Anniken Greve, med doktorgrad både i filosofi og litteratur, vil bidra til dette ved innslag under konserten.

Søndag 4. desember 2016 kl 19:00 i Universitetsaulaen

Christies Café er åpen for servering av drikke, snacks og småkaker fra kl 18.00.

Billettpris kr 250,-, (for ansatte ved UiB kr. 200,-). Billetter til ansatte selges ved eget bord ved inngangen.

The Octavia women's choir invites you to a concert posing the question:

DID YOU TELL ME SOMETHING...

The concert will take place in the city of Bergen's new and beautiful parlour – The University Aula on Sunday 4 December 19:00 o'clock.

Inspired by the location we shall dwell on human relations, how we meet each other and ourselves through sentiments, feelings, reflections and wonderings.

The choir will be accompanied by three skilled musicians forming a jazztrio; Ben Besiakov piano, Sigurd Ulveseth bass and Snorre Bjerk percussion. Together with the choir and its conductor, Ruth Otelie Nonseid, they aim to share with you variations on the theme of the concert.

The concert arena inspires also to intellectual reflections. Professor Anniken Greve, with a PhD in both philosophy and literature, will contribute to this as a part of the program.

Sunday 4 December 2016 at 19:00 o'clock in The University Aula

Main entrance through the Museum Garden from Olav Rye's street, opposite the Student's Center.

Christie's Café will be serving drinks, snacks and cookies from 18:00 o'clock.

Entrance fee NOK 250,- (for employees of the University of Bergen; NOK 200,-). Tickets are sold at the entrance.

VELFERDSTILBUD

«Vargtime» med Gunnar Staalesen og jazzorkester.

Ansatte på UiB tilbys gode billetter til "Vargtime" mandag 5. desember kl. 19.30 på Store Scene.

Vargtime er et møte med Gunnar Staalesens fortellerkunst og bandet Jan Kåre Hystad kvartett, og har vært en stor suksess.

Når «Vargtime» gjester Den Nationale Scene, kan man forvente seg en nykomponert forestilling, blant annet med tekstutdrag knyttet til teatermiljøet, som Veum noen ganger har vært i nærheten av.

Dessuten vil man høre hvordan det hadde seg at Varg Veum og Gunnar Staalesen møttes for aller første gang, og hva resultatet av det møtet ble.

Ansatte på UiB tilbys gode billetter til "Vargtime" mandag 5. desember kl. 19.30 på Store Scene.

UiB pris kr. 280 (ord. pris kr. 320). Billetter kan kjøpes til denne prisen til og med 26. november

[Billetter på nett.](#) Velg ønsket forestilling ved å trykke "kjøp billett". Klikk deg så inn via "hjelp meg med å finne de beste billettene som er tilgjengelige". Velg priskategori "Ansatt UIB, kode 016UIB"

Skriv inn ønsket antall billetter og maskinen velger nå av gode seter som vi allerede har holdt av til dere. Fortsett til betaling ved å logge deg inn til kassen. Om du ikke allerede har en kundekonto hos Ticketmaster, må du registrere deg før du går videre til betaling. Dette gjør du kun første gang.

Ønsker du å kjøpe billetter på vårt billettkontor: Telefon 55 60 70 80 | E-post dns@dns.no

Åpningstider: Mandag - fredag 09.00 - 20.00. Lørdag 11.00 - 18.00

English:

"Vargtime" is a meeting between the storytelling of author Gunnar Staalesen and jazz music with The Jan Kåre Hystad quartet.

This evening we can expect a completely new performance.

Among other stories, Gunnar Staalesen lets us in on how he met his famous character from his crime novels, Varg Veum, for the first time, and the result of this meeting.

Take advantage of our UiB employee offer on premium tickets to "Vargtime" performed on Store Scene (the main stage). Offer is valid to all UiB employees for this performance held only 5 of December, at 19.30.

UiB Price NOK 280 (Ordinary Price NOK 320). Tickets can be purchased at this price until 26 of November.

[To buy tickets online.](#) Choose "kjøp billett" and choose one of the two dates. Continue to "hjelp meg med å finne de beste billettene som er tilgjengelige". Choose the category "ANSATT VED UNIVERSITETET I BERGEN", and type in the code: **2016UIB**

Choose the number of tickets you wish to purchase, and the best available seats will be given to you. Click "betaling" and log in to purchase the ticket(s).

If you don't already have a customer account with Ticketmaster, you will be prompted to register before being redirected to the pay screen. Registration is only required once.

To buy tickets at our box office: Telephone: 55 60 70 80 | E-mail dns@dns.no

Opening hours: Monday - Friday 09:00 - 20:00. Saturday: 11:00 - 18:00

JULEBORD 2016

Årets julebord er (i dag) 25. november, kl. 17 på kantinen og tilstøtende rom

Ta på deg festklær, dansesko og godt humør. Her blir det god mat, godt samvær - og vårt husband "Ultrasonics" spiller glimrende underholdnings – og dansemusikk .

Hei alle deltakere

Jeg vil gjerne ha bilder fra julebordet, send dem til ift-posten@ift.uib.no

Hilsen Gjert

DESSE VAR MED I REKTORFINALEN PÅ VESTLANDET

Ein av desse blir truleg rektor for Høgskulen på Vestlandet denne veka. Les mer i [«På Høyden»](#)

Øvst frå høgre, med klokka: Ole-Gunnar Søgne (61), Berit Rokne (61), Geir Anton Johansen (56) og Liv Reidun Grimstvedt (55) kjempar alle om den nye jobben som rektor ved Høgskulen på Vestlandet. Torsdag denne veka ble truleg ein av dei vald.

h-BAR er ikke åpen i kveld pga julebordet, men det kan hende det åpner utover kvelden hvis interesse.

Mer info på [H-bars facebookside](#). H-bar drives av Fagutvalget ved instituttet og er primært for instituttets studenter, men ansatte er også velkomne!

PUBLIKASJONER UKE 47

Til de som savner publikasjoner en er med på eller kjenner til at er utgitt (hvor noen på IFT er forfattere/medforfattere):

Det viser seg at det ikke er alt som kommer med i «Web of Science» hvor vi henter publikasjonene fra. Hvis dere gir meg opplysningene med forfattere, publikasjonstittel, hvor det blir gitt ut og tid, setter jeg det inn her.

- Akiba, K.; Nystrand, J.; et al.: **“LHC forward physics”** JOURNAL OF PHYSICS G-NUCLEAR AND PARTICLE PHYSICS Volume: 43 Issue: 11
- Buanes, T.; Dale, O.; Eigen, G.; Kastanas, A.; Liebig, W.; Lipniacka, A.; Maeland, S.; Latour, B. Martin Dit; Rosendahl, P. L.; Sjursen, T. B.; Smestad, L.; Stugu, B.; Yang, Z.; Zalieckas, J.; et al.: **“Measurement of the differential cross-section of highly boosted top quarks as a function of their transverse momentum in root s=8 TeV proton-proton collisions using the ATLAS detector”** Atlas Collaboration View ResearcherID and ORCID PHYSICAL REVIEW D Volume: 93 Issue: 3

NYTTIGE LENKER

[Nettsider for IFT](#)
[Kontaktinfo for IFT-adm.](#)

[Administrativt utviklingsprosjekt ved MN-fakultetet](#)
[Fakultetets nettsider](#)
[Fakultetsstyret](#)
[Fakultetets strategiplan](#)
[HMS-portalen](#)

[Det sentrale organisasjonsutviklingsprosjektet](#)

[Tidligere utgaver av IFT-posten](#)

Nettavisen [På Høyden](#)
 Fagutvalget ved IFT: <http://fft.uib.no/> / [Facebook](#)

[Telefonkatalogen](#) (internt ved UiB)

[UiBs intranett - personalsider](#)

[Personalportalen](#) (PAGA)

[BRITA](#) (IT-hjelp)

[LYDIA](#) (transport)

[SEBRA](#) (brukerkonto)

[Campusbussen](#)

[Cristin](#)

[Pubmed](#)

[The UiB Magazine](#)

[Universitetsbiblioteket - Fysikk og Teknologi](#)

[Alment om bibliotek for realfag](#)

[Nye doktorgrader ved UiB](#)

[Ledige stillinger ved UiB](#)

[Ofte stilte spørsmål: A - W](#)

IFT-POSTEN UTGIS AV
INSTITUTT FOR FYSIKK OG TEKNOLOGI, UiB
TELEFON: +47 55 58 27 61
KONTAKT: POST@IFT.UIB.NO
IFT-POSTEN@IFT.UIB.NO